

Hyvinvointialueet

Aluevaltuusto Aluehallitus

Talouden tasapainottamissuunnitelmat ja palveluverkon supistaminen

Hyvinvointialueiden edustajat ovat laatineet laajoja leikkauslistoja, joilla on merkittäviä vaikutuksia asiakas- ja potilasturvallisuuteen, hoidon laatuun, palvelujen saatavuuteen, saavutettavuuteen ja henkilöstön asemaan. Nopeasti kasatut leikkauslistat eivät paranna sote-sektorin vakavaa henkilöstöpulaa eivätkä nosta alan houkuttelevuutta turvallisena ja hyvänä työpaikkana.

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer haluaa muistuttaa hyvinvointialueita vastuista ja velvollisuuksista, jotka lainsäädäntö asettaa sote-palvelujen tuottamiselle. Esimerkiksi vanhuspalvelulain mukaan ympärivuorokautisessa hoidossa on vielä oltava vähintään 0,65 hoitajaa asiakasta kohden.

Palveluverkon karsimisen vaikutukset

- **Asiakkaat ja kustannukset:** Kotihoidon asiakasmäärät kasvavat merkittävästi ympärivuorokautisten palveluasumispaikkojen vähentämisen ja väestön ikääntymisen vuoksi. Tämä lisää kuljetustarpeita ja hätäpuheluita, mikä kasvattaa kustannuksia.
- **Henkilöstö:** Lakkautettavien palvelupisteiden henkilöstön halukkuus siirtyä uusiin toimipaikkoihin on epävarmaa. Pitkät työmatkat ja julkisen liikenteen puuttuminen voivat johtaa työntekijöiden siirtymiseen pois sote-sektorilta, mikä pahentaa työvoimapulaa.
- **Omaisiet:** Palveluasumispaikkojen vähentäminen siirtää asiakkaita kauemmas omaisistaan, mikä vaikeuttaa vierailuja ja lisää hoitolaitosten palvelutarpeita. Omaisille jää enenevässä määrin hoitovastuu, joka saattaa pitää työkäisiä poissa työstä, mikä lisää yhteiskunnan kustannuksia.

Palveluverkon keskittämiseen liittyviä kysymyksiä

- Saadaanko palvelupisteiden keskittämisellä todellisia säästöjä?
- Aiheuttaako palvelujen keskittäminen lisäinvestointitarpeita jäljelle jäävissä yksiköissä?
- Mitä tapahtuu tyhjeneville sote-kiinteistöille?
- Miten palvelupisteiden lakkauttaminen vaikuttaa paikkakuntien vetovoimaan, palvelujen kysyntään ja verotuloihin?
- Mitä tapahtuu Kelan korvaamille kuljetuskustannuksille?

Johtopäätökset

Palvelujen keskittäminen voi olla kustannussäästö, jos pääsy palvelujen piiriin on mahdollista. Tämä edellyttää kattavaa ja toimivaa julkista liikennettä sekä henkilöstön sitoutumista. Henkilöstölle aiheutuvista kustannuksista ja haitoista tulee neuvotella paikallisten pääluottamusmiesten kanssa.

Hyvinvointialueille palveluverkon keskittämisestä syntyvistä säästöistä ei tule pysyviä. Myöhemmin syntyvät kalliimmat korjaavat kustannukset ja liikkumisen kasvusta aiheutuvat lisäkulut kohdistuvat asiakkaille, Kelalle ja henkilöstölle. Sote-uudistuksen tavoitteet, kuten alueiden välinen tasa-arvo, palvelujen turvaaminen ja hyvinvoinnin edistäminen, ovat palveluverkon supistusten jälkeen entistä kaukaisempia.

Helsingissä 2.10.2024

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto, SuPer ry

Päivi Inberg
Puheenjohtaja

SuPer on Suomen suurin toisen asteen koulutettujen sote-ammattilaisten ja varhaiskasvatuksen hoitajien ammattiliitto.

Tiedoksi: Hyvinvointialuejohtajat